

Papier- en slijpmolen De Jonge Dirk

De nieuwste aanwinst van De Zaanse Molen
is De Jonge Dirk.

De molen begon zijn bestaan als Indies Welvaren
aan Het Blauwepad in Zaandam.
De heer Heikebertus Schoe ontwierp en bouwde
de molen eigenhandig, een opmerkelijke en
bijzondere prestatie, zeker gezien het feit dat Schoe
geen molenmaker was.

Aanvankelijk werd de molen gebruikt als specerijmolen
met Verkade als grootste klant.
In 1914 mechaniseerde Schoe de molen.

Na zijn dood raakte Indies Welvaren in verval.
Molenkenner Jo Vooren ontfermde zich in 1958 over
de resten en bracht ze naar Westzaan, waar hij de molen
onder de naam De Jonge Dirk weer tot leven bracht.
Het machinedeel werd overgebracht naar De Huisman,
die sinds 1955 op de Zaanse Schans staat.
De Jonge Dirk is een kleine, maar veelzijdige molen.
Samen met De Schoolmeester en Het Prinsenhof
is de molen gezichtsbepalend voor Westzaan.

*Naast De Jonge Dirk staat het weidemolentje De Zwaan,
sinds kort ook eigendom van De Zaanse Molen.*

DE ZAANSCH E MOLEN

Van de bijna 1.000 windmolens, die de Zaanstreek tot het
oudste industriegebied ter wereld maakten, waren er rond
1920 amper twintig over.

Om deze voor het nageslacht te bewaren werd op 17 maart
1925 Vereniging De Zaanse Molen opgericht, die nu
dertien industriemolens bezit, in optimale staat houdt en
regelmatig laat draaien.

Daarnaast stichtte deze Vereniging in 1928 een uniek, zeer
bezienswaardig Molenmuseum, waarin u alles over de wer-
king en geschiedenis van (industrie)molens aan de weet kunt
komen en waarin regelmatig wisselexposities worden gehouden.
Zie ook op internet: www.zaanschemolen.nl

*Voor alle inlichtingen over onze molens en molenmuseum,
openingstijden, groepsbezoek en entreegelden:*

www.zaanschemolen.nl

Papier- en slijpmolen De Jonge Dirk

Aan de Weelsloot, Westzaan
telefoon 06 11758070

DE JONGE DIRK

Papier- en slijpmolen
aan de Weelsloot te Westzaan

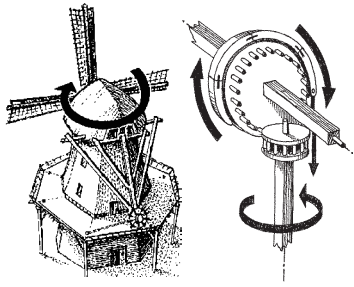
Anno 1908

Attentie!
*U bezoekt de molen op eigen risico.
Rookt u a.u.b. niet en let op
bewegende delen.*

DE ZAANSCH E MOLEN

Deze molen is een bovenkruier: alleen de kap met de wieken wordt in de wind gezet door middel van het kruirad onderaan de staartbalk. De draaiende horizontale beweging van de wieken wordt door het bovenwiel en de bovenbonkelaar omgezet in een verticale roterende beweging voor aandrijving van de werktuigen onderin de molen.
Om het bovenwiel zit de vang, een houten rem, waarmee de molen stilgezet kan worden.

Zo wordt in De Jonge Dirk papier gemaakt

Papierpulp

Papier scheppen

Nadat het restant papierpulp goed vermengd is met het water kan er papier geschept worden. Dit scheppen gebeurt met behulp van een schepraam. Dit is een houten lijst, bespannen met heel fijn gaas.

Na het scheppen wordt het drijfmatte velletje papier op vilt gedrukt. Wanneer al het papierpulp op deze manier is geschept en op vilten gedrukt is, worden alle vilten in de papierpers gelegd. Door de pers wordt het leeuwendeel van het water uit het papier geperst. Hierna worden de viltjes met de velletjes papier uit de papierpers gehaald en opgehangen om verder te drogen. Zodra ze droog zijn worden de kant en klare velletjes papier van de vilten afgehaald en zijn dan gereed voor gebruik.

Maalbak

Doeken als grondstof

Om papier te maken zijn er, bijvoorbeeld, oude doeken nodig. Deze doeken worden in kleine stukken gescheurd. Hierna worden deze stukken in de maalbak gegooid, samen met ongeveer 15 liter (sloot)water.

Een maalbak is een grote metalen bak waarin een zware rol kan ronddraaien. Aan deze rol zitten een aantal messen. Door het ronddraaien van deze grote rol worden de stukjes doek fijngemalen tot papierpulp.

Deze papierpulp bestaat dus uit de restanten van de doeken, die nu fijngemalen zijn tot een groot aantal kleine en dunne draadjes, plus water. Per keer wordt een klein deel van de papierpulp in een emmer gegoten. Vervolgens wordt deze emmer pulp gelegd in een andere bak en opnieuw bijgevuld met water. Het papierpulp moet namelijk erg verdund worden, omdat er anders te dikke velletjes papier geschept worden.

Schepraam